

رای شماره ۱۴۵ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۲ هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی دیوان عدالت اداری

بسم الله الرحمن الرحيم

کلاس پرونده: ۹۹۰۱۳۷۲۲

موضوع: ابطال تصویب نامه شماره ۳۶۲۲/ت/۵۷۵۷۹هـ مورخ ۱۳۹۹/۰۱/۲۰ هیأت وزیران

تاریخ رای: ۱۴۰۰/۰۳/۱۲

شماره دادنامه: ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۶۰۱۰۱۴۵

هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی

شاکس: مهدی گودرزی

طرف شکایت: هیأت وزیران

موضوع شکایت و خواسته: ابطال تصویب نامه شماره ۳۶۲۲/ت/۵۷۵۷۹هـ مورخ ۱۳۹۹/۰۱/۲۰ هیأت وزیران

شاکس دادخواستی به طرفیت هیأت وزیران، به خواسته ابطال تصویب نامه شماره ۳۶۲۲/ت/۵۷۵۷۹هـ مورخ ۱۳۹۹/۰۱/۲۰ هیأت وزیران، به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده است که به هیأت عمومی ارجاع شده است. متن مقررات مورد شکایت به قرار زیر می باشد:

- تصویب نامه شماره ۳۶۲۲/ت/۵۷۵۷۹هـ مورخ ۱۳۹۹/۰۱/۲۰ هیأت وزیران:

«هیأت وزیران در جلسه ۱۳۹۹/۰۱/۱۷ به پیشنهاد شماره ۱۳۲ مورخ ۱۳۹۹/۰۱/۵ وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد جزء (۲-۱) بند (الف) تبصره (۲) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور تصویب کرد:

۱- میزان تخفیف واگذاری سهام متعلق به دولت در قالب صندوق های سرمایه گذاری قابل معامله در بورس (ETF) به شرح زیر است:

الف- سهام قابل واگذاری به « صندوق سرمایه گذاری قابل معامله واسطه گری های مالی » شامل باقیمانده سهام متعلق به دولت و یا شرکت های دولتی در شرکت های بیمه البرز، بیمه اتکایی امین، بانک های صادرات ایران، ملت و تجارت به میزان بیست درصد (۲۰٪)

ب- سهام قابل واگذاری به «صندوق سرمایه گذاری قابل معامله خودرو سازی و صنایع فلزی» شامل باقیمانده سهام متعلق به دولت و یا شرکت های دولتی در شرکت های ایران خودرو، سایپا، ملی صنایع مس ایران و فولاد مبارکه به میزان بیست و پنج درصد (۲۵٪)

ج- سهام قابل واگذاری به «صندوق سرمایه گذاری قابل معامله صنایع پالایش نفت و پتروشیمی» شامل باقیمانده سهام متعلق به دولت و یا شرکت های دولتی در شرکت های پالایش نفت تبریز، پالایش نفت بندر عباس، پالایش نفت اصفهان و پالایش نفت تهران به میزان بیست درصد (۲۰٪)

۲- واگذاری سهام شرکت های فوق می تواند به صورت ثبت سفارش نیز مشمول تخفیف های ذکر شده در بند (۱) این تصویب نامه باشد.

۳- مبنای محاسبه قیمت برای اعمال تخفیف، قیمت متوسط سهام در سی روز منتهی به فراخوان واگذاری خواهد بود.

اسحاق جهانگیری- معاون اول رییس جمهور»

دلایل شاکی برای ابطال مقرره مورد شکایت :

تصویب نامه مورد شکایت در مغایرت با بند (ج) سیاست های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی ابلاغی مورخ ۱۳۸۵/۰۴/۱۲ مقام معظم رهبری می باشد. بر مبنای این بند، صراحتاً واگذاری (۸۰٪) از سهام بنگاه های دولتی به شرح اجزا بند مذکور مجاز است و واگذاری (۲۰٪) مابقی از سهام بنگاه های دولتی جزئی گروه دو ماده (۲) قانون اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴) به بخش خصوصی مجاز نمی باشد.

لازم به ذکر است قوانین تالی سیاست های کلی ابلاغی مقام معظم رهبری، می بایست در چهارچوب این سیاست های ابلاغی تبیین و تفسیر گردد لذا بند (ب) ماده (۳) قانون اجرای سیاست های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی و مفاد جزء (۲) بند (الف) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۹۹ نیز را باید در چهارچوب این سیاست های ابلاغی تبیین و اجرا نمود براین اساس تصویب نامه مورد شکایت در مغایرت با قوانین مذکور نیز می باشد.

از سوی دیگر از آنجا که سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری به عنوان حکم حکومتی شناخته می شود و حکم حکومتی از اقسام احکام شرعی می باشد، تصویب نامه مورد شکایت در مغایرت با شرع نیز می باشد.

در پاسخ به شکایت مذکور، معاونت امور حقوقی دولت به موجب لایحه شماره ۱۱۶۲۲۷/۴۳۹۲۷ مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۱۳ به طور خلاصه توضیح داده است که:

بند (۱) تصویب نامه مورد شکایت ناظر بر میزان تخفیف در رابطه با سهام قابل واگذاری دولت می باشد و نه میزان سهام قابل واگذاری و اختیار اعطای این تخفیف در جزء (۱-۲) بند (الف) تبصره (۲) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹ به هیأت وزیران واگذار گردیده است.

از سوی دیگر سیاست های کلی از جنس احکام شرعی نبوده و ادعای مغایرت شرعی بر این اساس بلا وجه است و علاوه بر آن به موجب بند (۲) اصل (۱۱۰) قانون اساسی مسوول نظارت بر حسن اجرای سیاست های کلی نظام، مقام معظم رهبری بوده و دیوان عدالت اداری صلاحیت رسیدگی به ادعای مغایرت مصوبات دولتی با سیاست های کلی نظام را دارا نمی باشد.

رای هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی دیوان عدالت اداری

با مذاقه در اوراق و محتوای پرونده، به موجب بخش (۱) جزء (۲) بند (الف) تبصره (۲) ماده واحده قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور مصوب ۱۳۹۸/۱۲/۲۶، « وزارت امور اقتصادی و دارایی مجاز است سهام شرکتهای تابعه در بورس اوراق بهادار تهران یا فرابورس ایران را که در مالکیت دستگاههای اجرائی یا شرکتهای تابعه آنها قرار دارند در چهارچوب روشهای مندرج در این جزء واگذار نماید. در صورت واگذاری در قالب صندوقهای سرمایه‌گذاری قابل معامله در بورس، پس از ایجاد صندوقهای سرمایه‌گذاری، انتقال سهام مذکور در قالب معاملات خارج از جلسه رسمی معاملات بین صندوقها و عرضه واحدها و صندوقهای یادشده به عموم امکان‌پذیر است. عرضه سهام شرکتهای به روش ثبت سفارش یا در قالب صندوقهای سرمایه‌گذاری تا سقف سی درصد (۳۰٪) مشمول تخفیف است. میزان تخفیف توسط هیأت وزیران تعیین می‌شود.» نظر به این که تعیین میزان تخفیف عرضه سهام شرکتها به روش ثبت سفارش یا در قالب صندوقهای سرمایه‌گذاری تا سقف سی درصد در حدود اختیارات هیأت وزیران بوده و مقررات مورد شکایت ناظر بر این موضوع بوده و منصرف از میزان سهام قابل واگذاری دولت در گروههای سه‌گانه ماده (۲) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل (۴۴) قانون اساسی می‌باشد، بر این مبنا مقررات مورد شکایت در تبیین حکم مقنن و شیوه‌های اجرایی آن بوده، لذا خلاف قانون و خارج از اختیار نبوده، به استناد بند «ب» ماده ۸۴ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲، رای به رد شکایت صادر و اعلام می‌کند. رای صادره ظرف مدت بیست روز از تاریخ صدور، از سوی ریاست ارزشمند دیوان عدالت اداری و یا ده نفر از قضات گرانقدر دیوان قابل اعتراض است.

دکتر زین العابدین تقوی - رئیس هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی دیوان عدالت اداری